

nedostalo se na zadnější věřitele a žalobkyni zůstal ve výši úroků dluh, kterého by byla při zaplacení úroků žalovanou tím, že by se bylo na zadnější věřitele, vyšlé na prázdno, při rozvrhu nejvyššího podání ještě dostalo, sprostěna. Odvolací soud správně tudíž rozhodl (§ 503 čís. 4 c. ř. s.), vyhověv žalobě i ve příčině úroků.

Čís. 8612.

Svaz, jež tvoří volné sdružení osob téhož politického směru, není korporací. Prohlášení, dané jménem svazu, nezavazuje svaz, nýbrž jest z něho zavázán ten, kdo prohlášení učinil.

(Rozh. ze dne 10. ledna 1929, Rv II 412/28.)

Žalobci vedli spor s obcí P. o zjištění vlastnictví. Žalovaný jakožto zástupce důvěrníka politické strany »Bund der Landwirte« dal žalobcům toto prohlášení: »Potvrzuje se, že pan D. (žalobce) jest členem politické strany »Bund der Landwirte« a okresní vedení strany prohlašuje, že mu poskytne právního zástupce v jeho sporu s obcí P.« Žalobou, o níž tu jde, domáhali se žalobci na žalovaném náhrady nákladů právního zastoupení ve sporu s obcí P. Oba nižší soudy žalobu zamítly, odvolací soud z těchto důvodů: »Bund der Landwirte« není podle přednesu stran právnickou osobou, spolkem. Členové tohoto svazu platí dobrovolně příspěvky. Z příspěvků těchto osob vzniklo sběrné jmění, jež jest určeno ke splnění úkolu členům předem oznámeného. Členové volí (podle způsobu společnosti) většinou hlasů výbor nebo jediného plnomocníka (Treuhänder), jemuž přenechávají použití veškerých prostředků k přesně označenému účelu. Pro právní povahu takového sběrného jmění jest účel (pokud jest dovolen) bezvýznamným. Sběrné jmění může býti utvořeno a udržováno jednorázovým plněním nebo pravidelnými příspěvky. Sběrné jmění tvoří pak právnický útvar podobný nadaci. Sběrné jmění nenáleží přispívatelům. Věřitelé přispívatelů nemohou vésti exekuci na sběrné jmění. Právní jednání, jež uzavírá řádně zvolený výbor jménem sběrného jmění, zavazují sběrné jmění, nikoliv členy výboru, pokud jest spolusmluvníku při uzavírání smlouvy jasno, že členové výboru odmítají osobní ručení za závazky z takových smluv. Za tohoto právního stavu věci jest zavázaným sběrné jmění Svazu (Bund der Landwirte), pokud byl žalovaný oprávněn k prohlášení jménem Svazu. To pak vyplývá z doslovu prohlášení.

Nejvyšší soud zrušil rozsudky obou nižších soudů a vrátil věc prvému soudu, by o ní dále jednal a rozhodl.

Důvody:

Jak první soud případně dovodil a jest též názorem odvolacího soudu, k němuž jest přisvědčiti (srovnej rozhodnutí čís. 5993, 7450, 7762, 7826 sb. n. s.), není »Bund der Landwirte« jakožto volné sdru-

žení osob téhož politického směru korporací a není tudíž právně způsobilým býti nositelem práv a závazků. Následkem toho nemohlo prohlášení, dané žalovaným v zastoupení svazu dne 4. října 1921 žalobci o poskytnutí právní pomoci ve sporu žalobcem zamýšleném, právně platný a účinný závazek pro svaz založiti a také jej nezaložilo. Prohlášení to nezavázalo však a nemohlo zavázati svaz ani jako zvláštní, jak se v napadeném rozsudku praví, sběrné jmění, jak mylně za to má odvolací soud. Že by tu bylo takové zvláštní, sběrné určitému účelu věnované a statutárně spravované jmění, jež by bylo způsobilé býti podmínkem práv a závazků, pro to není ve spisech náležitého podkladu. Podle toho však, ježto tu nebylo ani korporace ani zvláštního, samostatného jmění, za něž žalobce jako zástupce byl by mohl platně a se závazným účinkem prohlášení ze dne 4. října 1921 dáti, jest žalovaný, když prohlášení přece dal, třeba že je jen jako zástupce svazu podepsal, z prohlášení toho práv přímo sám (srovnej rozhodnutí čis. 5993, 7450, 7762 sb. n. s.). Proto nelze souhlasiti s nižšími soudy, když zamítly žalobu z důvodu, že se žalovaný osobně nezavázal, pokud se týče z důvodu odvolacím soudem uvedeného, že žalovaný byl by z prohlášení teprve tehdy práv, kdyby spor proti svazu jakožto zvláštnímu »sběrnému« jmění neměl úspěchu. Zamítnutí žaloby z uvedených důvodů tudíž padá, z toho ale následuje, že bylo se a jest se ve sporu zabývati dalšími mezi stranami spornými otázkami, mimo jiné zejména otázkou, jaký byl zamýšlený smysl prohlášení ze dne 4. října 1921, zdali míněn jím byl závazek zaplatiti útraty sporu i se zástupcem, kterého si žalobce vyvolí, a také v tom případě, když spor, jak se stalo, skončí jinak než rozsudkem. Těmito otázkami dalšími a zejména uvedenými se nižší soudy při svém stanovisku nezabývaly, aspoň nikoli dostatečně a věc následkem toho není náležitě probrána, takže není možno ji rozhodnouti. Bylo tudíž rozsudky nižších soudů zrušiti (§ 496 čis. 2, 3 a 513 c. ř. s.) a se usnésti (§ 510 c. ř. s.), jak se stalo.

Čís. 8613.

Nárok sousedův podle § 858 obč. zák. jest uplatňovati pořadem práva, třebas se na jeho odůvodnění bylo dovoláváno též stavebních podmínek.

(Rozh. ze dne 11. ledna 1929, R I 1069/28.)

Žalobci domáhali se žalobou na žalovaném, by byl uznán povinným ohraditi dům postavený na jeho pozemku proti pozemku žalobců. Námitce nepřípustnosti pořadu práva soud první stolice vyhověl a žalobu odmítl. Rekursní soud zamítl námitku nepřípustnosti pořadu práva. Důvody: Již v žalobě dovolává se žalující strana ustanovení § 858 obč. zák., podle něhož každý vlastník jest povinen pečovati o nutné uzavření svého prostranství po pravé straně svého hlavního